

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
(повне найменування вищого навчального закладу)

Факультет педагогіки, психології та соціальної роботи
(назва факультету)

Кафедра педагогіки та методики початкової освіти
(назва кафедри)

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

**«ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИЙ СУПРОВІД ДІТЕЙ
В ІНКЛЮЗИВНИХ КЛАСАХ»**

вибіркова

Освітньо-професійна програма Початкова освіта.

(назва програми)

Спеціальність _____ 013 Початкова освіта _____
(вказати: код, назва)

Галузь знань _____ 01 Освіта / Педагогіка _____
(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти _____ перший бакалаврський _____
(вказати: перший (бакалаврський)/другий (магістерський)/третій (освітньо-науковий))

факультет педагогіки, психології та соціальної роботи
(назва факультету/інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

Мова навчання _____ українська _____
(вказати: на яких мовах читається дисципліна)

Розробники: Гордійчук Оксана Євгенівна, доцент кафедри педагогіки та методики початкової освіти, кандидат педагогічних наук
(вказати авторів (викладач (ів)), їхні посади, наукові ступені, вчені звання)

Профайл викладача (-ів)

http://eleded.chnu.edu.ua/?team_manager=%d0%b3%d0%be%d1%80%d0%b4%d1%96%d0%b9%d1%87%d1%83%d0%ba-%d0%be%d0%ba%d1%81%d0%b0%d0%bd%d0%b0-%d1%94%d0%b2%d0%b3%d0%b5%d0%bd%d1%96%d0%b2%d0%bd%d0%b0

Контактний тел. +380502365926

E-mail: o.hordiichuk@chnu.edu.ua

Сторінка курсу в Moodle <https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=4244>

Консультації   Онлайн-консультації: п'ятниця 14:30-15:30
Очні консультації: за попередньою домовленістю.

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни).

Навчальна дисципліна «*Психолого-педагогічний супровід дітей в інклюзивних класах*» є дисципліною вільного вибору зі спеціальності 013 Початкова освіта для здобувачів вищої освіти освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр, яка викладається у 8 семестрі в обсязі 5 кредитів.

Слухачі курсу «*Психолого-педагогічний супровід дітей в інклюзивних класах*» зможуть навчитися стратегіям, тактикам умовам психолого-педагогічного супроводу дітей в інклюзивних класах.

Програма навчальної дисципліни складається з 2 змістових модулів: З.М.1. «Теоретико-правові засади психолого-педагогічного супроводу дітей в інклюзивних класах». З.М.2. «Загальні основи психолого-педагогічного супроводу дітей в інклюзивних класах».

У першому розділі розкрито теоретико-правові документи, завдання, принципи та умови ефективного психолого-педагогічного супроводу дитини в інклюзивному закладі; зміст комплексної діяльності та алгоритм професійної взаємодії фахівців ІРЦ з командою психолого-педагогічного супроводу закладу освіти та взаємодію педагога, асистента вчителя з членами команди психолого-педагогічного супроводу закладу освіти.

У другому розділі окреслено рівні підтримки та категорії освітніх труднощів дітей з ООП в системі організації їх супроводу; види та форми діагностування в умовах інклюзивного навчання учнів; особливості реалізації компонентів діагностування в умовах інклюзивного навчання учнів; роль батьків як рівноправних членів команди психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни «Психолого-педагогічний супровід дітей в інклюзивних класах» полягає у засвоєнні теоретико-правових та загальних засад психолого-педагогічного супроводу дітей в інклюзивних класах.

Завдання навчальної дисципліни:

- продовжити формування переконань студентів у необхідності навчання дітей з особливими освітніми потребами в закладах загальної середньої освіти;
- сприяти підвищенню рівня готовності до професійної діяльності в умовах залучення дітей з особливими освітніми потребами до інклюзивного навчання учнів в заклади загальної середньої освіти;
- формувати теоретико-правові та загальні засади психолого-педагогічного супроводу дітей в інклюзивних класах.

3. Пререквізити. «Психофізіологія дітей дошкільного та молодшого шкільного віку», «Психологія загальна та вікова», «Теорія та методика виховання», «Дидактика», «Педагогіка партнерства та лідерства», «Здоров'язбережувальні технології та домедична допомога», «Основи інклюзивної педагогіки», «Основи педагогічної майстерності та творчості вчителя».

4. Результати навчання.

У результаті вивчення навчальної дисципліни у студентів згідно з ОПП мають бути сформовані такі компетентності:

ЗК-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
ЗК-3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
ЗК-4. Здатність працювати в команді.
ЗК-5. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
ЗК-6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК-7. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.

ЗК-8. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

СК-1. Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами (усною та писемною формами), демонструвати навички нормативного літературного мовлення в різних сферах особистої й професійно-педагогічної комунікації.
СК-2. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, використовувати відкриті ресурси, інформаційно-комунікаційні та цифрові технології, оперувати ними в професійній діяльності.
СК-4. Здатність управляти власними емоційними станами, налагоджувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу, формувати мотивацію здобувачів початкової освіти до навчання та організувати їхню пізнавальну діяльність.
СК-5. Здатність до проектування осередків навчання, виховання й розвитку здобувачів початкової освіти.
СК-6. Здатність до організації освітнього процесу в початковій школі з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, розвитку в них критичного мислення та формування ціннісних орієнтацій.
СК-7. Здатність до моделювання змісту відповідно до очікуваних результатів навчання, добору оптимальних форм, методів, технологій та засобів формування ключових і предметних компетентностей молодших школярів у процесі вивчення освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.
СК-8. Здатність до збору, інтерпретації та застосування даних у сфері початкової освіти із використанням методів наукової діяльності до формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.
СК-9. Здатність до різних видів оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти на засадах компетентнісного підходу.
СК-10. Здатність до професійно-педагогічної діяльності в інклюзивному середовищі з різними категоріями дітей з особливими освітніми потребами.
СК-11. Здатність до здійснення профілактичних заходів щодо збереження життя та здоров'я учнів початкової школи, до надання їм домедичної допомоги, до протидії та попередження булінгу, різних проявів насильства.
СК-12. Здатність доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення, власний досвід та аргументувати їх на засадах партнерської взаємодії в умовах початкової школи.
СК-14. Здатність до моделювання змісту відповідно до очікуваних результатів навчання, добору оптимальних форм, методів, технологій та засобів оволодіння державною мовою молодшими школярами в школах з викладанням мовами національних меншин

ПР-01	Організувати монологічну, діалогічну та полілогічну форми спілкування з молодшими школярами, іншими учасниками освітнього процесу, представниками громади, поважаючи права людини та суспільні цінності; формувати судження, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.
ПР-02	Управляти складною професійною діяльністю та проектами в умовах початкової школи, виробляти та ухвалювати рішення в непередбачуваних робочих та навчальних контекстах.
ПР-03	Критично оцінювати достовірність та надійність інформаційних джерел, дотримуватися юридичних і етичних вимог щодо використання інформаційно-

	комунікаційних та цифрових технологій у перебігу педагогічної діяльності в початковій школі.
ПР-04	Спілкуватися із професійних питань засобами державної та іноземної мов в усній та письмовій формах, застосовувати в освітньому процесі прийоми збагачення усного й писемного мовлення молодших школярів.
ПР-05	Організовувати освітній процес із використанням цифрових технологій та технологій дистанційного навчання молодших школярів, розвивати в учнів навички безпечного використання цифрових технологій та сервісів.
ПР-06	Інтегрувати та використовувати академічні предметні знання як основу змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти (мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної) та трансформувати їх у різні форми.
ПР-07	Планувати й здійснювати освітній процес з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, забезпечувати розвиток пізнавальної діяльності учнів, формувати в них мотивацію до навчання.
ПР-08	Організовувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу початкової школи, використовувати практики самозбереження психічного здоров'я, усвідомленого емоційного реагування.
ПР-09	Планувати та організовувати освітній процес у початковій школі, позаурочні й позашкільні заняття та заходи, використовуючи різні організаційні форми навчання та типи занять, із дотриманням принципу науковості та вимог нормативних документів початкової школи.
ПР-10	Використовувати в освітній практиці різні прийоми формувального, поточного і підсумкового оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти, прийоми диференційованого оцінювання дітей з особливими освітніми потребами.
ПР-11	Збирати, інтерпретувати та застосовувати дані у сфері початкової освіти із використанням методів наукової діяльності.
ПР-12	Застосовувати методи та прийоми навчання, інновації, міжпредметні зв'язки та інтегрувати зміст різних освітніх галузей в стандартних і нестандартних ситуаціях професійної діяльності в початковій школі, оцінювати результативність їх застосування.
ПР-13	Організовувати освітній простір з дотриманням принципів універсального дизайну, безпечно, проектувати навчальні осередки у класі спільно з молодшими школярами з урахуванням їхніх вікових особливостей, інтересів і потреб, забезпечувати дотримання вимог безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни, створювати психологічно комфортні умови освітнього процесу.
ПР-14	Забезпечувати індивідуальний і диференційований розвиток здобувачів початкової освіти з особливими освітніми потребами відповідно до їхніх можливостей.
ПР-15	Здійснювати профілактичні заходи щодо збереження життя та фізичного й психічного здоров'я здобувачів початкової освіти, надавати їм домедичну допомогу (за потреби), планувати та реалізовувати заходи щодо попередження і протидії булінгу та різних проявів насильства чи будь-якої з форм дискримінації серед учнів початкової школи й інших учасників освітнього процесу.
ПР-16	Використовувати основні техніки спілкування з дорослими людьми, різні форми та засоби комунікації з батьками, колегами, іншими фахівцями з метою підтримки здобувачів у освітньому процесі початкової школи, керувати педагогічним і професійним розвитком осіб та груп.

ПР-17	Планувати й здійснювати освітній процес з урахуванням особливостей учнів-представників національних меншин, забезпечувати розвиток пізнавальної діяльності молодших школярів, формувати в них мотивацію до вивчення державної мови.

знати :

- нормативні вітчизняні та міжнародні документи, які визначають законодавчу базу інклюзивного навчання в закладах загальної середньої освіти;
- теоретико-правові документи щодо психолого-педагогічного супроводу дітей в інклюзивних класах;
- завдання, принципи та умови ефективного психолого-педагогічного супроводу дитини в інклюзивному закладі;
- зміст комплексної діяльності та алгоритм професійної взаємодії фахівців ІРЦ з командою психолого-педагогічного супроводу закладу освіти;
- сутність, зміст та функції взаємодії педагога та асистента вчителя з членами команди психолого-педагогічного супроводу закладу освіти;
- рівні підтримки та категорії освітніх труднощів дітей з ООП в системі організації їх супроводу;
- види та форми діагностування в умовах інклюзивного навчання учнів;
- особливості реалізації компонентів діагностування в умовах інклюзивного навчання учнів;
- роль батьків як рівноправних членів команди психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами.

вміти :

- керуватися нормативними вітчизняними та міжнародними документами, які визначають законодавчу базу інклюзивного навчання в закладах загальної середньої освіти;
- орієнтуватися в теоретико-правових документах щодо психолого-педагогічного супроводу дітей в інклюзивних класах;
- виокремлювати умови ефективного психолого-педагогічного супроводу дитини в інклюзивному закладі;
- з'ясовувати алгоритми професійної взаємодії фахівців ІРЦ з командою психолого-педагогічного супроводу закладу освіти;
- використовувати форми та методи взаємодії педагога та асистента вчителя з членами команди психолого-педагогічного супроводу закладу освіти;
- визначати рівні підтримки та категорії освітніх труднощів дітей з ООП в системі організації їх супроводу;
- діагностувати учнів з ООП в умовах їх інклюзивного навчання;
- вирізняти особливості реалізації компонентів діагностування в умовах інклюзивного навчання учнів;
- надавати підтримку батькам, як рівноправним членам команди психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами.

5.Опис навчальної дисципліни
«Психолого-педагогічний супровід дітей в інклюзивних класах»

5.1. Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекцій	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні	
Денна	4	8	5	150	15	-	30	-	105	-	залік
Заочна	4	8	5	150	10	-	-	-	140	-	залік

5.2. Структура навчальної дисципліни
«Психолого-педагогічний супровід дітей в інклюзивних класах»

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	у сьомого	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	се м	ін д	с.р .		л	п	се м	ін д	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1.												
«Теоретико-правові засади психолого-педагогічного супроводу дітей в інклюзивних класах»												
Тема 1.1 Нормативно-правове забезпечення та умови ефективного психолого-педагогічного супроводу дитини в інклюзивному закладі.	21	2	-	4	-	15		1	-	-	-	20

Тема 1.2. Комплексна діяльність та алгоритм професійної взаємодії фахівців ІРЦ з командою психолого-педагогічного супроводу закладу освіти.	21	2	-	4	-	15	21	1	-	-	-	20
Тема 1.3. Взаємодія педагога та асистента вчителя з членами команди психолого-педагогічного супроводу закладу освіти.	21	2	-	4	-	15	21	1	-	-	-	20
Усього	63	6	-	12	-	45	63	3	-	-	-	60
Змістовий модуль 2. <i>«Загальні основи психолого-педагогічного супроводу дітей в інклюзивних класах»</i>												
Тема 2.1. Рівні підтримки та категорії освітніх труднощів дітей з ООП в системі організації їх супроводу.	23	2	-	6	-	15	22	2	-	-	-	20
Тема 2.2. Діагностування в умовах інклюзивного навчання учнів.	21	2	-	4	-	15	22	2	-	-	-	20

Тема 2.3. Реалізація компонентів діагностування в умовах інклюзивного навчання учнів.	21	2	-	4	-	15	22	2	-	-	-	20
Тема 2.4. Батьки як рівноправні члени команди психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами.	20	1	-	4	-	15	21	1	-	-	-	20
Усього за М.2.	85	7	-	18	-	60	90	7	-	-	-	80
Усього	150	15	-	30	-	115	150	10	-	-	-	140

5.3. Теми семінарських занять
«Психолого-педагогічний супровід дітей в інклюзивних класах»

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Змістовий модуль 1. <i>«Теоретико-правові засади психолого-педагогічного супроводу дітей в інклюзивних класах»</i>	
1.	Тема 1.1 Нормативно-правове забезпечення та умови ефективного психолого-педагогічного супроводу дитини в інклюзивному закладі.	4
2.	Тема 1.2. Комплексна діяльність та алгоритм професійної взаємодії фахівців ІРЦ з командою психолого-педагогічного супроводу закладу освіти.	4
3.	Тема 1.3. Взаємодія педагога та асистента вчителя з членами команди психолого-педагогічного супроводу закладу освіти.	4
	Змістовий модуль 2. <i>«Загальні основи психолого-педагогічного супроводу дітей в інклюзивних класах»</i>	
1.	Тема 2.1. Рівні підтримки та категорії освітніх труднощів дітей з ООП в системі організації їх супроводу.	6
2.	Тема 2.2.	4

	Діагностування в умовах інклюзивного навчання учнів	
3.	Тема 2.3. Реалізація компонентів діагностування в умовах інклюзивного навчання учнів	4
4.	Тема 2.4. Батьки як рівноправні члени команди психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами.	4

5.4. Самостійна робота з навчальної дисципліни
«Психолого-педагогічний супровід дітей в інклюзивних класах»

Кількість годин	Назва теми	к-ть год.	Самостійна робота студентів
1	Лекція: Тема 1.1 Нормативно-правове забезпечення та умови ефективного психолого-педагогічного супроводу дитини в інклюзивному закладі.	15/20	1. Підготувати словник термінологічних понять за Положенням про психолого-педагогічний супровід. 2. Підготовка панельної дискусії з наступних проблем: • Психолого-педагогічний супровід дитини в інклюзивному закладі: виклики сьогодення. • Принципи та основні завдання командного підходу в роботі з учнями з ООП • Умови ефективного психолого-педагогічного супроводу дитини в інклюзивному закладі.
2	Лекція: Тема 1.2. Комплексна діяльність та алгоритм професійної взаємодії фахівців ІРЦ з командою психолого-педагогічного супроводу закладу освіти.	15/20	1. Підготувати алгоритм-рекомендації учителям-предметникам, класним керівникам, адміністраторам закладів освіти, асистентам педагога, батькам дітей з ООП, корекційним педагогам, фахівцям ІРЦ щодо професійної взаємодії з командою психолого-педагогічного супроводу в закладі освіти.
3	Лекція: Тема 1.3. Взаємодія педагога та асистента вчителя з членами команди психолого-педагогічного супроводу закладу освіти.	15/20	1. Підготовка нотаток до відео семінарів: ▪ «На шляху до інклюзії» vseosvita.ua ▪ Співпраця вчителя та його асистента в інклюзивному класі. 3. Змодельовати форми і способи педагогіки партнерства в умовах інклюзивного класу та психолого-педагогічного супроводу дітей з ООП.

4	Лекція: Тема 2.1. Рівні підтримки та категорії освітніх труднощів дітей з ООП в системі організації їх супроводу.	15/20	1. Підготовка нотаток та ІПР дитини з ООП відносно рівнів підтримки та категорії освітніх труднощів дітей з ООП в системі організації їх супроводу.
5	Лекція: Тема 2.2. Діагностування в умовах інклюзивного навчання учнів	15/20	1. Підготовка презентації особливостей діагностування в умовах інклюзивного навчання учнів.
6	Лекція: Тема 2.3. Реалізація компонентів діагностування в умовах інклюзивного навчання учнів	15/20	1. Здійснити огляд реальної практики реалізації компонентів діагностування в умовах інклюзивного навчання учнів.
7	Лекція: Тема 2.4. Батьки як рівноправні члени команди психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами.	15/20	▪ Підготовка презентації щодо особливостей сім'ї, котра виховує дитину з особливими потребами. ▪ Роль батьків як рівноправних членів у роботі команди психолого-педагогічного супроводу.

6. Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Вид контролю	Поточний контроль		Підсумковий тестовий контроль	Всього
	Модуль 1.	Модуль 2.		
залік	20 балів	40 балів	40 балів	балів

Розподіл балів, які отримують студенти з навчальної дисципліни «Психолого-педагогічний супровід дітей в інклюзивних класах»

ЗМ. 1				ЗМ. 2				Підсумковий контроль		Всього
Т. 1.1.	Т. 1.2	Т. 1.3	М. 1.	Т.2. 1	Т. 2.2	Т. 2.3	Т. 2.4.	М.2.	Залік	
5	5	5	5	9	9	9	9	4	40	100

Критерії оцінювання на семінарському занятті
Усне, письм. опит. – 3 бал Пошукові завдання-1 бал Панельна-дискусія-1бал Педагогічна імпровізація-1 бал Самостійна робота – 1 бал
3 бали – відповідь повна, немає помилок, завдання самостійної роботи виконані на належному рівні; 2 бали – відповідь неповна або має помилки, завдання самостійної роботи виконані частково; 1 бал – відповідь неповна, має значні помилки; завдання самостійної роботи не виконані; модульна контрольна робота - (I модуль - 5 балів; II модуль - 4 бали)

У процесі вивчення навчальної дисципліни *«Психолого-педагогічний супровід дітей в інклюзивних класах»* використовуються наступні методи навчання:

- розповідь;
- пояснення;
- бесіда;
- візуалізація;
- панельна дискусія;
- онлайн-дискусія.
- педагогічна імпровізація;
- розв'язування педагогічних задач

7. Методи навчання

Методами навчання дисципліни *«Психолого-педагогічний супровід дітей в інклюзивних класах»* є: лекції, семінарські заняття, виступи з науковими повідомленнями в рамках семінарських занять у відповідності до тем, передбачених робочою програмою, підготовка та індивідуальний захист доповідей, рефератів, наукових повідомлень в рамках панельної дискусії.

8. Форми контролю самостійної роботи студентів:

- Поточне оцінювання
- усне та письмове опитування,
  - пошукові завдання,
  - підготовка воркшопу
- Підсумкове оцінювання - залік

Протягом семестру студент, при вивченні Модуля 1 може отримати 20 балів (разом з модульною контрольною роботою), в процесі вивчення Модуля 2, може отримати 40 балів (разом з модульною контрольною роботою).

Під час підсумкового контролю студент отримує 40 балів (виконання тестових завдань – 10 балів, розкриття теоретичних питань -15 балів, виконання практичного завдання – 15 балів). Підсумкову оцінку формуємо з балів за всі види навчальної діяльності студента протягом семестру згідно зі структурою залікового кредиту.

Однак, в умовах дистанційного навчання підсумковий контроль здійснюється у вигляді виконання тестових завдань у системі Moodle, оцінювання яких відбувається автоматизовано системою (40 питань по 1 балу, відповідно максимально студент може отримати 40 балів).

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за

		розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим повторним курсом

9. Засоби оцінювання

- контрольні питання;
- пакет ККР;
- банк тестових завдань
- студентські презентації та виступи та ін.

Платформи для дистанційного навчання: Google Meet, Google, Moodle.

Форма підсумкового контролю - залік

Знання студентів оцінюється за критеріями

№	Оцінка	Вимоги до відповіді
1.	90-100 A / Відмінно	Студент міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно міркує і буде відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, пов'язує програмовий матеріал із профілем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок.
2.	80-89 B / Добре	Студент добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного.
3.	70-79 C / Добре	Студент добре вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовує її на практиці; контролює власну діяльність; виправляє помилки, серед яких є суттєві, добирає аргументи для підтвердження думок
4.	60-69 D / Задовільно	Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих
5.	50-59 E / Задовільно	Студент в основному опанував теоретичними знаннями навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але переконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних

		знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх з майбутньою діяльністю.
6.	35-49 FX / Незадовільно	Студент не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів і визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення та сформованість практичних навичок.

10. Рекомендована література

Базова (основна)

1. **Гордійчук О.Є.** Інклюзивне навчання : метод. рекомендації / Оксана Гордійчук. – Чернівці : Чернівецький нац. ун-т. – 2012. – 48 с.
2. Діти з особливими потребами в загальноосвітньому просторі: початкова ланка / За ред. В. І. Боднаря, В. В. Засенка. – К., 2004. – 152 с.
3. Діти з особливими потребами у школі : Психолого-педагогічний супровід / Ольга Романова та ін. – К. : Шкільний світ, 2011. – 128 с.
4. Залучення дітей з особливими потребами до загальноосвітніх класів / Елен Р. Даніелс і Кей Стеффорд. – Львів. – 2000. – 247 с.
5. Ферт О. Інклюзія дітей з порушеннями психічного розвитку : монографія / Ольга Ферт. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2020. – 432 с.
6. Швед М. Основи інклюзивної освіти: підручник /Марія Швед. – Львів: Український католицький університет, 2015. – 360 с.
7. Шевців З.М. Основи інклюзивної педагогіки: підручник. Видання 2-ге, виправлене, доповнене. Львів : «Новий світ – 2000», 2019. – 264 с.
8. Як зробити школу інклюзивною. Досвід проектної діяльності: Методичний посібник / Канадсько-український проект «Інклюзивна освіта для дітей з особливими потребами в Україні» / Уклад. С. Єфім:- ва. – К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2012. – с. 152.

Допоміжна

1. **Гордійчук О.Є.** Підготовка висококваліфікованих кадрів для роботи з дітьми з особливими потребами / О.Є.Гордійчук // Альянс наук: вчений – вченому : матеріали УП Міжнар.наук.-практ.конф., 15-16 берез.2012. : у 6 т. – Дніпропетровськ : Біла К.О., 2012. – С.16-17.
2. **Гордійчук О.Є.** Практична підготовка майбутнього вчителя початкової школи до інклюзивного навчання учнів: сучасний стан і шляхи комплексного оновлення /О.Є.Гордійчук // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова. Серія Корекційна педагогіка та спеціальна психологія. – Випуск 39 : збірник наукових праць. / М-во освіти і науки України, Нац.пед.ун-т імені М.П.Драгоманова. – Київ : Вид-во НПУ імені М.П.Драгоманова, 2019. – С.64-71.
3. **Гордійчук О.Є.** Професіоналізація студентів педагогічного ВНЗ до роботи в інклюзивному класі / О.Є.Гордійчук // Соціально-психологічні виміри професійної майстерності особистості в умовах глобалізованого світу: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, 16-17 травня 2013 року, м. Тернопіль. – «Психологія і суспільство»: Спецвипуск. – 2013. – С.92-93.
4. **Гордійчук О.Є.** Упровадження майбутнім учителем початкової школи інноваційних технологій у класі з інклюзивним навчанням / О.Є.Гордійчук // Пост-травматичний стресовий розлад: дорослі, діти та родини в ситуації війни – Міжнародне науково-практичне видання / заг.ред. : І.Манюха, Г.Собчук. – Том III – Варшава. – Київ : ПАН – Гнозис, 2018. – С.187-202.
5. **Гордійчук Оксана, Катеринюк Христина.** Значення психолого-педагогічного супроводу учнів інклюзивних класів у вітчизняній та зарубіжній літературі. *Стратегії модернізації педагогічної освіти в Україні та країнах Європейського Союзу* : Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції, м. Чернівці, 20-21 жовтня 2022 року / за

наук. ред. д. пед. наук С.З. Романюк. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. С. 51-55. ISBN 978-966-423-737-3

11. Інформаційні ресурси

1. Аналіз законодавства України щодо відповідності міжнародним вимогам забезпечення рівних прав у здобутті освіти для дітей з особливими потребами [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.education-inclusive.com/materiali-shho-prisvyacheni-inklyuzivnij/>
2. Василенко О.М. Соціально-педагогічна робота з учнями з особливими потребами в загальноосвітній школі інклюзивної орієнтації [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.vmurol.com.ua/upload/publikatsii/Problemi_studentiv_z_invalidnistyu/pdf/Vasilenko_Soc_ped_robota.pdf (дата звернення: 06.08.2013). – Назва з екрану.
3. Вебер Чарльз. Інтегрування дитини з аутизмом до навчання у масовому навчальному закладі: досвід однієї школи [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ussf.kiev.ua/iearticles/129/1/> - Назва з екрану.
4. Довідник видань проекту «Інклюзивна освіта для дітей з особливими потребами в Україні»: мат-ли Міжнародної конференції «Інклюзивна освіта для дітей з особливими потребами в Україні: знання, практика та політика» (11-12 лютого 2013 р., Київ) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://osvitportal.lviv.ua/portal/doc/Довідник_видань_проекту.pdf – Назва з екрану.
5. Зміни до Положення про центральну та республіканську (Автономна республіка Крим), обласні, Київську та Севастопольську міські, районні (міські) психолого-медико-педагогічні консультації / Наказ Міністерства освіти і науки України та Академії педагогічних наук України від 07.07.2004. – № 569/38 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України, Національної академії педагогічних наук України від 23.06.2011 N 623/61) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://document.ua/pro-vnesennja-zmin-do-polozhennja-pro-centralnu-ta-respublikdoc80612.html>.
6. Єфімова С.М. Як зробити школу інклюзивною?: [практичний посіб. Для адміністрації загальноосвітніх навчальних закладів] [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.education-inclusive.com> – Назва з екрану.
7. Конвенція ООН про права людей з інвалідністю [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_g71 - Назва з екрану
8. Концепція розвитку інклюзивної освіти // Наказ МОН України від 01.10.2010 р.№912[Електроннийресурс].–Режимдоступу: <http://firstedu.org.ua/index.php>. – Назва з екрану.